

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ
СЕКТОР ЗА ВНАТРЕШНА КОНТРОЛА, ПРОФЕСИОНАЛНИ
СТАНДАРДИ И ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

16.01.2007 година

С к о п ј е

Поаѓајќи Уставните и законски надлежности на Министерството за внатрешни работи; имајќи ги предвид утврдените приоритети на Владата на Република Македонија за доследно спроведување на процесот на реформи во полицијата; за нулта толеранција на корупцијата; за креирање на ефикасна полициска служба која ќе биде сервис на граѓаните и успешно ќе се справува со сите форми на криминал, криминално однесување, вклучително и на сите појавни облици на организиран криминал, имајќи ги предвид надлежностите на Секторот за внатрешна контрола, професионални стандарди и внатрешна ревизија, со цел да придонесе во остварувањето на долгорочните стратешки цели на Министерството и полицијата, Секторот ја донесува следнава

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА ВО 2007 ГОД

1. Општи напомени

Со процесот на реформи во полицијата, Секторот за внатрешна контрола, професионални стандарди и внатрешна ревизија, се

позиционира во Министерството за внатрешни работи и во целост се одвои од структурата на полицијата. Исто така, согласно Стратегијата, Секторот нема и не остварува оперативни функции. Вработените во Секторот за внатрешна контрола професионални стандарди и внатрешна ревизија, своите задачи ги остваруваат во име и по налог на министерот за внатрешни работи. Тоа подразбира дека согласно Законот за полиција и подзаконската легислатива, сите вработени во Министерството и полицијата се должни да соработуваат и на увид да им ги достават сите барани материјали кои се во врска со настан за кој вработените од Секторот водат постапка.

Во сите случаи кога е потребно ангажирање на специјални истражни мерки и техники, Секторот за внатрешна контрола, професионални стандарди и внатрешна ревизија, во непосредна соработка со соодветните служби од Одделот за организиран криминал ги реализира мерките и се јавува како краен корисник на добиените податоци и сознанија до кои е дојдено со нивната примена.

Во сите случаи на водење постапка од страна на Секторот, задолжително се изготвува Извештај, кој има формално пропишана форма – констатирана фактичка состојба, мислење за конкретниот настан со стручна оценка, предлог мерки и препораки кои се обврзни за раководителите на организационите единици на чии вработени се однесува Извештајот.

Секторот за внатрешна контрола, професионални стандарди и внатрешна ревизија има широка лепеза надлежности, насочени кон констатирање на појавните облици на незаконито работење на полициските службеници; злоупотребите и пречекорувањата на службените и полициските овластувања; кршењето на корпусот

човекови слободи и права во процесот на извршување на полициските работи; непочитувањето на пропишаните стандардни постапки и процедури во секој сегмент од полициското работење; појавните облици на корупција и коруптивно однесување во полицијата; разните облици на кршење на Полицискиот етички кодекс и Правилата за однесување во службата; контролата и ревизијата на финансиското работење; наменското трошење на буџетските и подбуџетските средства; почитувањето на тендерските процедури и тн.

Токму од тие причини, во работата на овој Сектор ќе се афирмираат принципите на стрчност, компетентност, објективност и професионалност во работењето.

2. Програмски активности

Работа на Секторот за внатрешна контрола, професионални стандарди и внатрешна ревизија во 2007 година ќе биде фокусирана на следниве приоритети:

- Зајакнување на ефикасноста и ефективноста во работата на Секторот;
- Соодветно кадровско екипирање на Секторот;
- Воведување на систем на перманентна обука за стручно усовршување на вработените од Секторот;
- Соодветно материјално и техничко опремување на Секторот;
- Зајакнување на соработката на Секторот со Одделот за организиран криминал, Основното Јавно Обвинителство и судовите;

- Имплементирање на Антикоруписката програма на Министерството за внатрешни работи;
- Зајакнување на соработката со народниот правобранител и невладиниот сектор;

2.1 Зајакнување на ефикасноста и ефективноста во работата на Секторот

Со започнатиот процес на реформи во полицијата, Секторот за внатрешна контрола, професионални стандарди и внатрешна ревизија е позициониран во Министерството за внатрешни работи. Основната задача на овој Сектор е водење ефикасна и ефективна борба против сите појавни облици на незаконито, нестручно и непрофесионално постапување на полицијата. Во остварувањето на своите функции, Секторот мора да делува превентивно и да биде во функција на креирање на такви процедури и стандарди за постапување на полицијата кои се во склад со најдобрите европски практики и заеднички стандарди на полициско постапување. За да може оваа функција коректно да се остварува, неопходно е да се воспостави тесна соработка меѓу Секторот и бирото за јавна безбедност како стратешко и менаџмент тело на полицијата. Низ систем на редовно информирање за пропустите, недореченостите во процедурите и несоодветната организациона или функционална поставеност на одредени организациони единици во полицијата, Секторот ќе даде конкретен придонес во моделирањето на организацијата и методологијата на работа на полицијата, ќе даде свој придонес кон поттикнувањето на ефикасноста во извршувањето на полициските работи.

Секторот, ќе биде фокусиран на превенцијата, ќе остварува нагласена контролна и надзорна функција, но во сите случаи каде што ќе бидат констатирани недоследности во примената и практикувањето на полициските овластувања; секаде каде што ќе се констатира отстапување од стандардните процедури пропишани со Правилата за вршење на работите во Министерството и полицијата; секаде каде што ќе се констатира злоупотреба на службените или на полициските овластувања; онаму каде што ќе се констатира корупција или коруптивно однесување, Секторот ќе ги документира тие случаи, соодветно ќе ги обработи, евидентира и ќе ги процесуира на начин кој ќе овозможи санкционирање на носителите на тие појави. Онаму каде што е констатирано сторено кривично дело, во консултации со надлежното Јавно Обвинителство, Секторот ќе поднесува и кривични пријави.

Исто така, Секторот ќе продолжи да спроведува постапки за утврдување на веродостојноста на наводите во поплаки од граѓани, претставки и анонимни пријави, истите ќе ги документира и во сите случаи каде што е познат скриптерот, во рокот утврден со закон ќе биде одговорено за констатираното и за преземените мерки.

За да може да се подобри ефикасноста и ефективноста на работата на Секторот за внатрешна контрола, професионални стандарди и внатрешна ревизија, неопходно е:

- да се подобри статусот на вработените во Секторот (сите извршители да бидат – советници за внатрешна контрола, кои ќе имаат плата колку и советниците на министерот);
- прецизно да се дефинира надлежноста на Секторот;

- да се креира јасна организација на Секторот со конкретни задолженија во секој негов сегмент;
- да се даде прецизна дескрипција на секое работно место во секторот;

Овие задачи се приоритетни и тие треба да бидат завршени во текот на месец Јануари.

Задолжени за нивна реализација се помошникот на министерот кој раководи со Секторот и началниците на Одделенијата во Секторот.

2.2 Соодветно кадровско екипирање на Секторот

Секторот за внатрешна контрола, во текот на изминатата 2006 година постапувал по околу 1.400 предмети. Најголем број од тие предмети се претставки и поплаки од граѓани кои се однесуваат на случаи на повреда на некое од корпусот човекови слободи и права, дел се однесуваат на разни злоупотреби и пречекорувања на службените и полициски овластувања. Во овој број влегуваат и бројните предмети кои се водени по барање на Основното Јавно Обвинителство, од народниот правобранител и од поголем број невладини организации.

Сите предмети уредно се евидентирани, на најголем број од нив уредно и навремено е одговорено, но објективна пречка за квалитетно заокружување на постапките, за навремено и уредно доставување на одговорите по нив е кадровската не екипираност на Секторот.

За да може да се подобри квалитетот и ажурноста во работењето, неопходно е Секторот кадровски да се екипира. Особено е акутна потребата од екипирање со познавачи на

граничното работење – граничната контрола и граничното обезбедување, како и со добри познавачи на процедурите и стандардните оперативни постапки во работата на полицијата.

Од тие причини, неопходно е во почетокот на месец Февруари да се распише Интерен оглас за пополнување на систематизираните а не пополнети работни места во Секторот.

Задолжени за реализација на оваа задача се помошникот на министерот кој раководи со Секторот и началниците на Одделенија од секторот.

2.3 Воведување систем за перманентна обука на вработените во Секторот

Во 2007 година, една од приоритетните задачи за Секторот е воведувањето на систем за перманентна обука на вработените во секторот.

За таа цел изготвена е и донесена Програма за перманентна обука на вработените во секторот низ формата учење низ работа (Програмата за обука е составен дел на Програмата за работа на Секторот за 2007 година).

Во реализацијата на Програмата за перманентна обука ќе бидат ангажирани експерти од ОБСЕ, ИЦИТАП, Полициската Академија, Одделот за организиран криминал, а во реализацијата на одредени содржини ќе бидат вклучени и претставници од Основното Јавно Обвинителство и народниот правобранител.

Меѓутоа, се чувствува потреба од подготвување и реализирање на цел проект насочен кон поширока и сеопфатна обука на вработените, со цел да се изградат одржливи капацитети во рамките на Секторот кои ќе можат во целост да одговорат на

потребите од ефикасна, ефективна и продуктивна контрола во работата на полицијата.

За таа цел, веќе се направени консултации со претставници на Европската Агенција за Реконструкција и презентирана е прелиминарна идеја за проектно фише. Идејата е прифатена и поддржана, така што лоцирани се и околу 200.000 евра кои може да се насочат во реализација на ваков сеопфатен проект.

Самиот проект би подразбирал ангажирање на странски експерт за внатрешна контрола, кој во соработка со вработените во Секторот би се фокусирал на четири полиња:

- тренинг и обука;
- подзаконска регулатива и процедури;
- материјално и техничко опремување и
- соодветна информативна кампања.

Значењето на реализацијата на ваков проект е од исклучителен значај за создавање на силен и одржлив капацитет за внатрешна контрола, професионални стандарди и внатрешна ревизија во работата на полицијата.

Помошникот на министерот кој раководи со работата на Секторот ги има сите овластувања и одговорности околу договарањето, креирањето и реализацијата на активностите опфатени во оваа точка.

Во оваа насока тој е одговорен и за реализацијата на годишната Програма за перманентна обука.

2.4 Соодветно материјално и техничко опремување на Секторот

Независниот статус во извршувањето на задачите кои се ставени во надлежност на Секторот за внатрешна контрола, професионални стандарди и внатрешна ревизија, докрај и целосно не може да се оствари токму заради не соодветната материјално техничка опременост.

Секторот во моментов располага со четири ПМВ, кои ниту од далеку не ги задоволуваат потребите за брзо и ефикасно работење.

Исто така, Секторот располага само со пет персонални компјутери и два лап топа, кои не се мрежно поврзани, кои немаат софтверско решение кое ќе обезбеди заштита на податоците и материјалите кои се чуваат во електронска форма. Информатичките решенија не овозможуваат едноставен и брз систем на евидентирање на податоците, ниту пак можност за нивно едноставно статистичко читање.

Токму од тие причини, приоритетно се наметнува потребата од соодветно материјално и техничко опремување со средства и опрема неопходни за ефикасно извршување на задачите ставени во надлежност на Секторот.

Во оваа насока има најава ИЦИТАП во текот на првата половина од 2007 година за потребите на Секторот да обезбеди 15 персонални компјутери и соодветно софтверско решение со систем на заштита на податоците и истите ќе ги о mreжи во единствен систем, надвор од системот на Министерството.

Од ОБСЕ бараме донација од осум персонални или лап топ компјутери, со цел да обезбедиме целосно затворен информатички систем во кој ќе бидат поврзани исклучиво (сите) вработените во Секторот.

Исто така, со Европската Агенција за Реконструкција е договорено во месец Јуни на Секторот за внатрешна контрола, професионални стандарди и внатрешна ревизија да донира 12 автомобили и осум персонални компјутери.

Секторот ќе има потреба и од обезбедување на канцелариски мебел за потребите на вработените, особено ако се пополнат систематизираните, а не пополнети работни места.

Реализацијата на овие планирани, извесни активности, е обврска на помошникот на министерот кој раководи со Секторот. Меѓутоа, факт е дека реализацијата на овие активности пред се ќе зависи од помошта и подршката од меѓународните организации. Инаку самата реализација на овие активности, Секторот ќе ги има сите претпоставки да биде целосно ефективен и не зависен во извршувањето на задачите кои му се ставени во надлежност.

2.5. Зајакнување на соработката на Секторот со Одделот за организиран криминал, Основното јавно обвинителство и судот

За законито и ефективно водење на постапките кои Секторот за внатрешна контрола, професионални стандарди и внатрешна ревизија ги спроведува, во случаите каде што постои основано сомнение дека станува збор за докажување на казниви дела, особено на дела кои имаат елементи на организиран криминал, нужно е да се воспостави соодветен систем на меѓусебна комуникација и соработка, кој ќе овозможи брзо и ефикасно откривање на сите инволвирани, документирање и нивно процесуирање.

Особено е значајно, во случаите кога ќе се оцени за потребно да се ангажираат и применат специјалните истражни техники и методи, комуникацијата да се одвива брзо, без бирократски пречки и координирано меѓу сите субјекти вклучени во системот на казнен прогон.

Во оваа насока, потребно е да се пропишат и соодветни процедури за соработка на Секторот со Одделот за организиран криминал, додека со Основното Јавно обвинителство треба да се потпише Меморандум за соработка, или во рамките на веќе потпишаниот да се дефинираат релациите и начинот на меѓусебно информирање.

Оваа задача е во надлежност на помошникот на министерот кој раководи со Секторот, началникот на Одделот за организиран криминал, началникот на Централните полициски служби, директорот на Бирото за јавна безбедност и на министерот за внатрешни работи.

2.6 Имплементација на Антикорупциската програма на Министерството за внатрешни работи

Крајот на 2006 година го одбележа донесувањето на Антикорупциската програма на Министерството за внатрешни работи.

Меѓутоа, реализацијата и оделотворувањето на Антикорупциската програма, нужно наметнуваат потреба од нејзина операционализација во сите служби на Министерството и полицијата.

Секторот за внатрешна контрола, професионални стандарди и внатрешна ревизија е надлежен да ја изготви и предложи

Антикорупциската програма, но едновремено е надлежен да ја следи нејзината имплементација.

Самата Антикорупциска програма има за цел да ја дефинира корупцијата и актите на корупција во полицијата; да изгради систем на мерки со кои ќе се стесни и ограничи просторот за корупција и коруптивно однесување и да воспостави механизми на ефикасна контрола на тој простор, кои ќе овозможат благовремено идентификување на корупцијата и санкционирање на сите случаи кои ќе бидат докажани.

Имплементацијата на Антикорупциската програма е задача на сите раководители на организационите единици во Министерството и полицијата, но Секторот има задача перманентно да ги следи активностите за нејзина целосна имплементација, да ги насочува мерките кои ќе се преземаат во таа насока и конечно, има задача да води постапки за утврдување на фактичката состојба во сите случаи на сомнение дека постои корупција или коруптивно однесување и таквите случаи соодветно да ги санкционира.

Овие активности не се лимитирани ниту со време, ниту со простор, затоа, одговорноста за организацијата и примената на мерките и активностите кои произлегуваат од Антикорупциската програма е пред се на помошникот на министерот кој раководи со Секторот, на началниците на Одделенијата во Секторот, како и на сите вработени во него.

2.7 Зајакнување на соработката со народниот правобранител и невладиниот сектор

Позицијата на народниот правобранител е дефинирана во Закон за народниот правобранител. Неговите законски

овластувања се многу широки и засегаат во сите сфери на општественото живеење. Основната функција на народниот правобранител е да дава правна помош и да ги штити основните права и слободи на граѓаните во сите случаи кога тие им се загрозени, без разлика на тоа од кој орган или институција тоа се чини.

Граѓанскиот сектор, преку невладините организации денес исто така претставуваат значаен фактор во заштитата на корпусот човекови слободи и права. Одреден број невладини организации пружаат и бесплатна правна помош на граѓаните во случаите кога институциите на државата неосновано засегаат во основните слободи и права или во приватноста на граѓаните.

Ваквата позиција на народниот правобранител, но и на невладините организации несомнено создава многу заеднички допирни точки во предметот на нивната работа со содржините на работа на Секторот за внатрешна контрола, професионални стандарди и внатрешна ревизија. Трите субјекти имаат заедничка цел, соодветна заштита на основните човекови слободи и права и владеење на правото подеднакво за сите.

Токму поаѓајќи од заедничкиот именител, соработката на Секторот со народниот правобранител и невладините организации во 2007 година ќе се интензивира.

Планирано е одржување на заеднички обуки, насловени како – Повеќе аспекти на една цел. На овие обуки, покрај вработените во Секторот, активно ќе партиципираат претставници од канцеларијата на народниот правобранител, како и претставници од невладиниот сектор. Овие обуки е планирано да се реализираат во текот на месеците Септември и Октомври.

2.8 Јакнење на капацитетите за внатрешна ревизија

Внатрешната ревизија е исклучително значаен сегмент во следењето на протокот на парите, наменското користење на буџетските и подбуџетските средства, на контролата на набавките, на тендерските критериуми и за елиминирање на сите сомненија за присуство на корупција или коруптивно однесување.

Неопходно е во 2007 година, да се дефинира систем на перманентна обука и на ревизорите, за квалитетно, темелно и сеопфатно извршување на законските обврски.

Полето на работа на Одделението за внатрешна ревизија, со дефинирањето на подбуџети за организационите единици на Министерството и полицијата, се зголеми, затоа во текот на годината ќе се реализираат редовни ревизорски контроли на наменското трошење на тие средства.

Исто така, во првата половина на 2007 година ќе се направи ревизорска контрола на патот на парите кои се наплатуваат мандатно, како казни, или како средства кои се наплатуваат на лице место по разни основи (документи, одобренија и сл.).

Исто така, ова Одделение ќе помогне со сви сугестии во дефинирањето на процедурите за заштита од злоупотреби при ракувањето со готови средства по разни основи.

Одговорноста за реализирање на овие активности е на главниот ревизор – раководител.

3. Операционализирање на Програмата за работа во 2007 година

Оваа Програма за работа на Секторот за внатрешна контрола, професионални стандарди и внатрешна ревизија за 2007 година, претставува основа за изработка на Акционен план со временска рамка за реализирање на секој сегмент опфатен во неа.

Се задолжуваат началниците на Одделенијата во состав на Секторот за внатрешна контрола, професионални стандарди и внатрешна ревизија, да изготват Акционен план за секоја од планираните активности, со временска рамка за нивна реализација.

Овој план и активностите кои произледгуваат од него се обврзувачки за сите вработени во Секторот.

ПОМОШНИК НА МИНИСТЕРОТ,
Воислав Зафировски